

קנג-א

אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת, משמיה דרב: מהספדו של אדם ניכר עליו אם הוא בן עולם הבא, אם לאו. שאם הוא אדם כשר, הכל בוכין עליו ומספרים בשבחו.

ומקשינן: איני, והאמר ליה רב לרב שמואל בר שילת: בשעת מיתתי התאמץ ואחים [חמם] את השומעים בהספידא כדי שיכמרו רחמיהם ויבכו עלי. לפי דהתם אנא קאימנא, בשעת ההספד, ואשמע זאת.

אלמא, הוצרך רב להזהירו על כך. וקשיא, הא רב, גברא רבה היה, וכן עולם הבא, ולמה היה צריך להזהירו? והרי קאמר, דמהספדו ניכר אם הוא בן עולם הבא.

ומשינינן: לא קשיא. שלעולם צריך לחמם את הציבור משום שאין רחמי בני אדם נכמרים מעצמם על זקן שמת. אלא הא דמחמו ליה לציבור עליו ואחים [ומתחמם], ניכר בו שהוא בן עולם הבא. והא דמחמי ליה לציבור עליו ולא אחים, ניכר שאינו בן עולם הבא.

אמר ליה אביי לרבה: אדם כגון מר [רבה], דסנו [שונאים] ליה כולא פומבדיתא, משום

שאתה מוכיחם במילי דשמיא [שבני פומבדיתא רמאים הם] מאן אחים בהספידא שלך?

אמר ליה: מיסתיא [די בכך] דאתה ורבה בר רב חנן תתחממו ותבכו עלי.

בעא מיניה רבי אלעזר מרב: איזהו בן העולם הבא?

אמר ליה רב: כי הא דכתיב "ואזניך תשמענה דבר מאחרריך לאמר, זה הדרך לכו בו, כי תאמינו וכי תשמאלו". שאם תשמע אחרי מטתך שאומרים עליך אנשים, "בזה הדרך שהלך בה מת זה, לכו בה", מובטח לך שאתה בן העולם הבא.

רבי חנינא אמר: כל מי שדעת רבותיו נוחה חימנו, ממה שהם שומעים עליו ורואים זו, הרי הוא בן עולם הבא.

עוד כתיב התם, "וסבכו בשוק הסופדים".

בני גלילא אמרי: עשה דברים טובים כדי שיאמרו אותם הסופדים לפני מטתך.

בני יהודה אמרי: עשה דברים כדי שיאמרום הסופדים לאחר מטתך.

והקדוש ברוך הוא נותן בו את הנשמה. ומזה נחלקו ג' מדות אלו לטוב ולרע. א. בינו לבין המקום, שתלוי בחלק הנשמה. ב. בינו לבין עצמו, שתלוי בחלק הלוּבן. כפי שמורה השם "עצמות", דהיינו עצמיותו. ג. בינו לבין הבריות, שתלוי בחלק הברש והדם.

ומעיקרא קסבר, דנשאר בו רק חלק אביו, דהיינו העצמות. והוקשה לו מהא דרב מרי. דמשמע מיניה שכל הגוף כלה, ואף הלוּבן. ולא נשאר בו כי אם הנשמה, שהיא חלק הקדוש

והטעם לזה הוא, כדי שיהיה נברא יש מאין, כמו בז' ימי בראשית. מהרש"א.

ברוך הוא. והשיבו דרק חלק הברש ודם נעשה עפר. אבל הלוּבן, שהוא לעצמו, לא כלה. ודוקא מי שיש בו קנאה, שהוא מרע לעצמו, עצמותו מרקיבים.